

שתי הערות ביציאה מכלא 4

מחבר: עיסאם מח'ול.

תאריך: 9 ביולי 2005.

מקור: [אתר "הגדה השמאלית"](#).

תמלול לקידוד להגהה: גל י.

1.

למרות שבעיני שר הביטחון הם גרועים מפושעי מלחמה, שמחתי לבקר בחודש שעבר בכלא 4 ולפגוש שם את שלושת הצעירים. האמנם גרועים הם ממבצעי פשעי מלחמה? עובדה. בארבע השנים האחרונות הורשעו מספר חיילים בהרג חפים מפשע, בהתעללות באסירים כפותים, בביזה. על רובם המוחלט לא נגזרו יותר מחודשי מאסר בודדים (לעתים על תנאי). שלושת הצעירים שסירבו להתגייס לצבא מטעמי מצפון, צפויים לקבל עונשים כבדים הרבה יותר. בהנחה שהצבא יהיה עקבי במדיניות שהתווה עם הדור הקודם של סרבני הגיוס, צפויים מישה הדר, אלכס קון ואייל ברמי (יחד עם וויסאם קבלאן, שכלוא כעת בכלא 6) לרצות קרוב לשנתיים של מעצר ומאסר.

בכלא 4 נהייתי לפגוש שלושה אנשים נחושים. יש כוח גדול במה שהם עושים - מתייצבים מול הזוועות של פעולות הצבא בשטחים, ומסרבים לקחת בהם, יהיה המחיר אשר יהיה. יש כוח גדול ב"מכתב השמינסטים" שהם חתמו עליו השנה יחד עם 250 נערות ונערים אחרים, ובו כתבו בין השאר כי "הכיבוש כרוך באובדן של צלם אנוש ופגיעה מאסיבית בחיי אדם. הוא פוגע בזכויותיהם הבסיסיות של מיליוני בני אדם וגורם להרג ולסבל יום-יומיים. הוא מוביל להפקעת אדמות, הריסות המוניות של בתים ומבני ציבור, מאסרים והוצאות להורג ללא משפט, התעללות ורצח חפים מפשע, רעב, מניעת טיפול רפואי, ענישה קולקטיבית, בנייה והרחבה של התנחלויות וביטול כל אפשרות לאורח חיים נורמלי בשטחים ובישראל. הפרה בוטה זו של זכויות האדם מנוגדת לכל תפיסת עולמינו, וכמו-כן עומדת בסתירה לאמנות בינלאומיות שמדינת ישראל חתומה עליהן ואישררה אותן".

רבים מטיחים בהם על עניין סרבני הימין. אלא שסרבני הימין מוכנים לשלם מחיר אישי כדי להמשיך למרר את חייהם של 3.5 מיליון פלסטינים; והם מוכנים לשלם מחיר אישי כבד כדי להימנע מלמרר חיים. סרבני הימין מוכנים לסבול כדי להפוך את פינוי רצועת עזה לטראומתי מספיק כדי למנוע פינוי התנחלויות נוסף; והם מוכנים לסבול כדי להזכיר שהנסיגה מרצועת עזה היא במקרה הטוב התחלה ובמקרה הרע צנצנת פורמלין. סרבני הימין מוכנים לשעבד את גופם בצווי רבניהם כדי לגזול ארץ לא להם; לארבעת אלו, ולשאר הסרבנים המאוגדים ב"יש גבול", "פרופיל חדש", "תנועת השמינסטים", "ועד היוזמה הדרוזי" ו"אומץ לסרב", אין אף איש שיתן צו. כל שיש להם הוא צו המוסר הפנימי שלהם.

במיוחד היום, יסכימו גם רבים מבין השוללים סירוב, יש לסרבנות משמאל השפעה רבה. במיוחד כעת, יכולה הסרבנות לשמש נורה אדומה לחברה הישראלית. יכול מעשה הסירוב להזכיר דברים רבים, חשובים מאין כמותם, נשכחים: שכמו בשנות אוסלו, הדיון הציבורי היום, מסנוור מההינתקות, מפנה מבט מהמשך הכיבוש; ששוב הממסד הביטחוני מנסה למכור לנו שלחידוש הלחימה הצפוי אחרי ההתנתקות אין קשר לשאלה כיצד תפעל ישראל; שרוב תושבי ישראל לא זוכרים, לדוגמא, שישראל היא שהרגה חמישה ילדים לפני חודשיים-שלושה בציר פילדלפי ושניים בבית ליקיא - ושלמרות זאת המשטרה הפלסטינית ממשיכה לחשוף מנהרות בעזה; בקיצור - שהכיבוש נמשך, וכמותו גם המנגנון המשומן שמסתיר אותו.

2.

הייתי שמח לסיים כאן, אלא שהתחושה שנשארתי איתה לאחר הביקור הייתה קשה. אין מספיק הד ציבורי לישיבה בכלא של מישה הדר, אלכס קון, וויסאם קבלאן ואייל ברמי. מספרם הרב של התומכים בהם בחוץ אינו מיתרגם לתנועה שתמצה את הפוטנציאל הפוליטי העמוק הגלום בסירוב שלהם. ברור גם שהמחיר האישי הכבד שהם נושאים יהפוך קל הרבה יותר כשהיה ברור להם שאינם לבד - שקבוצה גדולה תומכת במעשיהם, רואה בהם חלק מהותי מחוד החנית של המאבק בכיבוש. יש משימות רבות הניצבות לפתחן של התנועות הנאבקות בכיבוש. מבין משימות אלו, חשיבות גדולה לשתיים האלו: משימת מיצוי הפוטנציאל הגלום בסירובם של הארבעה ומשימת התמיכה בהם.